

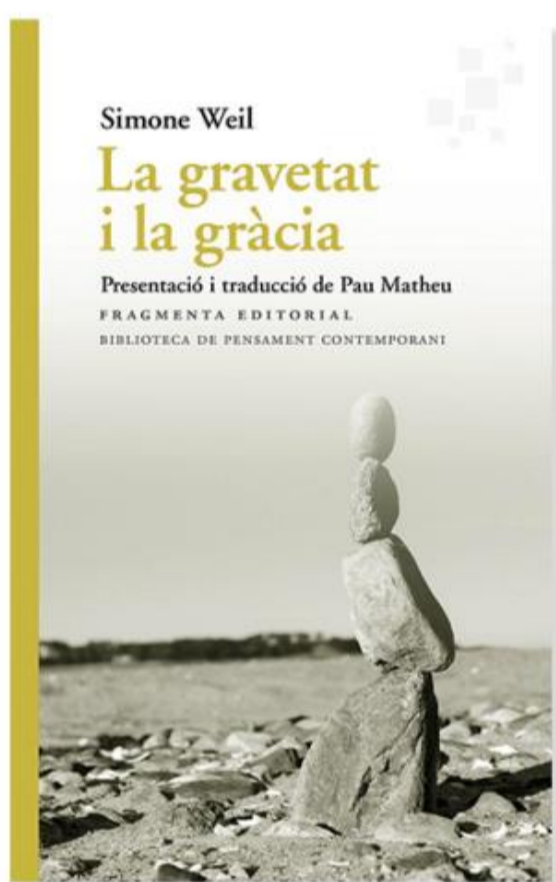
LITERATURA

Beneïda irreverència

[EL BLOG DE TERESA COSTA-GRAMUNT](#) Teresa Costa-Gramunt

Vilanova i la Geltrú 13-09-2021 09:19

Imatge de la coberta de 'La gravetat i la gràcia', de Simone Weil. Eix

L'actitud intel·lectual i espiritual de Simone Weil (París, 1909 – Ashford (Regne Unit, 1943) deu haver incomodat sovint a l'encarcarat món acadèmic tant com al dogmàtic religiós, poc procliu a les obertures mentals, i menys si procedeixen d'una dona

«El qui té l'ésser no pot tenir l'aparença. L'aparença encadena l'ésser», escriu Simone Weil a *La gravetat i la gràcia* (Fragmenta Editorial). Presentat i traduït al català per Pau Matheu, és un dels llibres més llegits d'aquesta escriptora que fins allà on va arribar, i va arribar molt lluny i va excavar molt endins del seu pensament, no va deixar res per verd. Era valenta, aquesta filòsofa, sindicalista i membre de la resistència francesa.

L'actitud intel·lectual i espiritual de Simone Weil (París, 1909 – Ashford (Regne Unit, 1943) deu haver incomodat sovint a l'encarcarat món acadèmic tant com al dogmàtic religiós, poc procliu a les obertures mentals, i menys si procedeixen d'una dona. Com diu Maite Larrauri al pròleg a un altre llibre de Weil, *Escrips sobre la guerra*, «com més lliure és un esperit, més a prop està de ser intempestiu». Sinó irreverent, podem afegir, ja que la pensadora se situa sempre en els límits i creix en la radicalitat com quan en un dels seus aforismes de *La gravetat i la gràcia* diu: «Baix i superficial són al mateix nivell». O sigui: dues formes de tirar l'ànima avall de manera semblant a la llei de la gravetat que regeix el món material. Simone Weil, una dona brillant, intel·ligent, culta, se serveix de tots els recursos gramaticals i literaris per exposar les seves idees sempre conscient de nedar a contra corrent de l'establert.

Així, només amb les dues frases amb què iniciava aquest comentari, Simone Weil va al moll de l'os no només de la seva concepció de l'ésser i l'aparença, sinó que fa un retrat de si mateixa: Simone Weil és lliure de l'aparença perquè ella és tal com és, i ho mostra a través d'un pensament (i d'uns fets, només cal llegir la seva biografia) que sovint apareix trufat de paradoxes i relacions insospitades entre conceptes presentats de forma tan sorprenent com els *koans* que desperten la ment.

«L'heroi porta armadura, el sant està despullat», escriu Gustave Thibon al pròleg introductor a *La gravetat i la gràcia*, publicat pòstumament l'any 1947. Cal una gosadia més que heroica, per exposar-se amb totes les conseqüències en la recerca de la veritat que transforma la vida: una veritat que des de la interioritat s'obre i actua en l'espai del concret, ja sigui en l'àmbit social, polític o religiós. En aquest camp, sabem fins a quin punt en altres temps hi havia una pràctica religiosa entre obligada i hipòcrita que deixava poc espai a l'autenticitat, que hi era, però que restava oculta entre la representació.

Amb una visió d'un Déu totalment despullat a la Terra, és a dir, present en els més febles, Simone Weil argumenta, segons escriu Thibon al seu text, que és més fàcil morir pel que és fort, i posa d'exemple els milers d'homes que van morir per Napoleó, mentre que el Crist agonitzant va ser abandonat fins i tot pels seus deixebles, si bé als màrtirs el sacrifici els va resultar més senzill perquè ja estaven sostinguts per la força social de l'Església.

Una bona sacsejada per a un cristianisme regalat. És així com els pensaments exposats per Simone Weil a *La gravetat i la gràcia*, fruit de la seva intensa i conseqüent vida espiritual, són per pensar-los a fons i extreure'n la llum. En aquest cas, la filòsofa posa sobre la taula el valor de l'acció moguda per un sentiment de pietat, de compassió genuïna, no pas per la força que encomanen les suposades grans gestes. Simone Weil proposa una teologia de l'amor que és revolucionària per a la comoditat mental habitual, i que molesta en els nostres temps relaxats, secularitzats i utilitaris fins a l'espina. «La satisfacció d'un mateix després d'una bona acció (o d'una obra d'art) és una degradació d'energia superior. És per això que la mà dreta ha d'ignorar...» Una idea que sens dubte resulta irreverent per a l'*statu quo*, també l'eclesial. Per aquesta raó, com escriu Gustave Thibon, el compilador i editor dels textos aplegats a *La gravetat i la gràcia*, «Simone Weil només pot ser compresa al nivell des d'on va parlar»: des d'una nuesa d'ànima tan resplendent que a molts fa mal, però que a altres invita a la conversió.

Pots rebre al teu correu electrònic tots els articles d'opinió amb el nostre butlletí diari de titulars o amb el nostre butlletí setmanal. [Inscriu-t'hi de manera gratuïta ara!](#)

 Arxivat a

Literatura
Llibres
Teresa Costa-Gramunt
Catalunya - Món

 Ens interessa molt la teva opinió!

0 Comentaris
Eix Diari
 Inicia sessió ▾

 Recomana
 Tuita
 Comparteix
Ordena pel millor ▾

Comença la discussió...

INICIA SESSIÓ AMB

O REGISTRA'T AMB DISQUS

Nom

Sigues el primer a comentar.